

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2022/2080 A CONSILIULUI**din 25 octombrie 2022****de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19 ⁽¹⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) În urma unei solicitări din partea Lituaniei din 7 august 2020, Consiliul, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 ⁽²⁾, a acordat Lituaniei asistență financiară sub forma unui împrumut în valoare de maximum 602 310 000 EUR, cu o scadență medie maximă de 15 ani și o perioadă de disponibilitate de 18 luni, în vederea completării eforturilor naționale întreprinse de Lituania pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde consecințelor socioeconomice ale respectivei epidemii pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.
- (2) Împrumutul urma să fie utilizat de Lituania pentru a finanța schemele privind reducerea timpului de muncă și măsuri similare, astfel cum sunt menționate la articolul 3 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350.
- (3) În urma unei a doua solicitări din partea Lituaniei din 11 martie 2021, Consiliul, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 ⁽³⁾ de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350, a acordat Lituaniei o asistență financiară suplimentară în valoare de 354 950 000 EUR, majorând cuantumul maxim al împrumutului la 957 260 000 EUR, cu o scadență medie maximă de 15 ani și o perioadă de disponibilitate de 18 luni, în vederea completării eforturilor naționale întreprinse de Lituania pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde consecințelor socioeconomice ale respectivei epidemii pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.
- (4) Împrumutul suplimentar urma să fie utilizat de Lituania pentru a finanța schemele privind reducerea timpului de muncă și măsuri similare, astfel cum sunt menționate la articolul 3 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678.
- (5) Epidemia de COVID-19 a imobilizat o parte substanțială a forței de muncă din Lituania. Acest lucru a dus la creșteri repetate neprevăzute și semnificative ale cheltuielilor publice ale Lituaniei în ceea ce privește măsurile menționate la articolul 3 literele (a) și (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350.

⁽¹⁾ JO L 159, 20.5.2020, p. 1.⁽²⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului din 25 septembrie 2020 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19 (JO L 314, 29.9.2020, p. 35).⁽³⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19 (JO L 144, 27.4.2021, p. 12).

- (6) Epidemia de COVID-19 și măsurile extraordinare puse în aplicare de Lituania în 2020, 2021 și 2022 pentru a limita epidemia și impactul său la nivel socioeconomic și al sănătății au avut și continuă să aibă un impact considerabil asupra finanțelor publice. În 2020, Lituania a înregistrat un deficit public de 7,3 % și o datorie publică de 46,6 % din produsul intern brut (PIB), care s-au redus la 1,0 % și, respectiv, 44,3 % la sfârșitul anului 2021. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, Lituania ar urma să înregistreze un deficit public de 4,6 % și o datorie publică de 42,7 % din PIB până la sfârșitul anului 2022. Conform previziunilor intermediare ale Comisiei din vara anului 2022, PIB-ul Lituaniei urmează să crească cu 1,9 % în 2022.
- (7) La 8 august 2022, Lituania a solicitat o asistență financiară suplimentară din partea Uniunii, în cuantum de 141 800 000 EUR, în vederea completării în continuare a eforturilor naționale întreprinse în 2020, 2021 și 2022 pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde consecințelor socioeconomice ale acesteia pentru lucrători. În special, Lituania a prelungit sau a modificat în continuare schemele privind reducerea timpului de muncă și măsuri similare prevăzute la considerentele 8 și 9.
- (8) În „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin „Legea nr. XIII-2822” din 17 martie 2020, „Legea nr. XIII-2846” din 7 aprilie 2020, „Legea nr. XIII-3005” din 4 iunie 2020 și „Legea nr. XIV-131” din 23 decembrie 2020, astfel cum se menționează la articolul 3 litera (a) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 și ulterior modificată prin „Legea nr. XIV-351” din 27 mai 2021 și „Legea nr. XIV-911” din 20 ianuarie 2022, Lituania a introdus o schemă de plată a unor subvenții către angajatori pentru a acoperi salariile estimate pentru fiecare persoană angajată care se confruntă cu perioade de inactivitate, ca sprijin pe durata carantinei și a stării de urgență. Până la data de 1 ianuarie 2021, un angajator avea posibilitatea de a alege între subvenții pentru a acoperi fie 70 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime, fie 90 % din salariu (100 % în cazul salariaților cu vârsta de cel puțin 60 de ani), până la un nivel maxim egal cu salariul minim. Începând cu 1 ianuarie 2021, un angajator ar putea primi subvenții pentru a acoperi 100 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime. Angajatorii care au participat la această schemă trebuie să păstreze cel puțin 50 % dintre angajați timp de cel puțin trei luni după încetarea subvenției.
- (9) În temeiul „Legii privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin „Legea nr. XIII-3005” din 4 iunie 2020, astfel cum se menționează la articolul 3 litera (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, și ulterior modificată prin „Legea nr. XIV-351” din 27 mai 2021, înainte de 1 iulie 2021 au fost plătite subvenții și pentru angajații care reveneau la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult șase luni de la revenirea lor la locul de muncă. Valoarea subvențiilor plătite în prima și în a doua lună de la revenirea la locul de muncă putea ajunge la 100 % din salariul angajatului, la 50 % în a treia și a patra lună și la 30 % în a cincea și a șasea lună, valoarea respectivă având o limită maximă egală cu salariul minim sau cu dublul salariului minim, în funcție de activitatea economică desfășurată de angajator. Începând cu 1 iulie 2021, au fost acordate subvenții pentru salariații care au revenit la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult două luni de la revenirea lor la locul de muncă. În prima lună, subvenția este de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,9 ori mai mare decât salariul minim și în a doua lună, de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,6 ori mai mare decât salariul minim. Respectivul subvenții pot fi considerate a fi o măsură similară schemelor privind reducerea timpului de muncă, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2020/672, întrucât scopul lor era de a oferi sprijin pentru veniturile angajaților și de a contribui la menținerea raporturilor de muncă existente.
- (10) Lituania îndeplinește condițiile pentru a solicita asistență financiară prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672. Lituania a furnizat Comisiei dovezi corespunzătoare conform cărora cheltuielile publice efective și planificate au crescut cu 1 264 915 309 EUR începând cu 1 februarie 2020 ca urmare a măsurilor naționale luate pentru contracararea efectelor socioeconomice ale epidemiei de COVID-19. Aceasta constituie o creștere neprevăzută și semnificativă deoarece este legată și de o prelungire sau o modificare a măsurilor naționale existente legate direct de scheme privind reducerea timpului de muncă și de măsuri similare care acoperă o proporție semnificativă a întreprinderilor și a forței de muncă din Lituania. Lituania intenționează să finanțeze 144 350 000 EUR din cuantumul majorat al cheltuielilor prin intermediul fondurilor din partea Uniunii și 21 505 309 EUR din fondurile sale proprii.
- (11) Comisia a consultat Lituania și a verificat creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice efective și planificate legate direct de scheme privind reducerea timpului de muncă și de măsuri similare, astfel cum se menționează în cererea din 8 august 2022, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2020/672.

- (12) Prin urmare, ar trebui să se acorde asistență financiară pentru a ajuta Lituania să contracareze efectele socioeconomice ale perturbării economice importante cauzate de epidemia de COVID-19. Comisia ar trebui să adopte deciziile privind scadențele, cuantumul și deblocarea ratelor și a tranșelor în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.
- (13) Având în vedere că perioada de disponibilitate indicată în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a expirat, este necesară o nouă perioadă de disponibilitate pentru asistența financiară suplimentară. Perioada de disponibilitate de 18 luni a asistenței financiare acordate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 ar trebui să fie prelungită cu 21 de luni și, în consecință, perioada totală de disponibilitate ar trebui să fie de 39 de luni începând din prima zi după data la care Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 produce efecte.
- (14) Lituania și Comisia ar trebui să ia în considerare prezenta decizie în acordul de împrumut menționat la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672.
- (15) Prezenta decizie nu ar trebui să aducă atingere rezultatelor niciuneia dintre procedurile legate de denaturarea funcționării pieței interne care este posibil să fie întreprinse, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Aceasta nu prevalează asupra cerinței ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat.
- (16) Lituania ar trebui să informeze periodic Comisia cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, pentru a permite Comisiei să evalueze măsura în care Lituania a executat cheltuielile respective.
- (17) Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și preconizate ale Lituaniei, precum și de cererile de asistență financiară în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 deja înaintate sau prevăzute a fi înaintate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 se modifică după cum urmează:

1. articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Uniunea pune la dispoziția Lituaniei un împrumut în valoare de maximum 1 099 060 000 EUR. Împrumutul are o scadență medie de maximum 15 ani.

(2) Perioada de disponibilitate a asistenței financiare acordate prin prezenta decizie este de 39 de luni începând din prima zi după data la care prezenta decizie produce efecte.”;

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Plata primei rate se efectuează sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672. Plata oricăror rate ulterioare se efectuează în conformitate cu clauzele acordului de împrumut respectiv sau, după caz, sub rezerva intrării în vigoare a unui act adițional la acesta sau a unui acord de împrumut modificat încheiat între Lituania și Comisie, care înlocuiește acordul de împrumut inițial.”;

2. articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 3

Lituania poate finanța următoarele măsuri:

- (a) subvenții salariale în timpul perioadei de inactivitate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată ultima dată prin «Legea nr. XIV-911» din 20 ianuarie 2022;

- (b) subvenții salariale după perioada de inactivitate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată ultima dată prin «Legea nr. XIV-351» din 27 mai 2021;
- (c) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, astfel cum sunt prevăzute la articolul 5-1 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020;
- (d) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă în agricultură, astfel cum sunt prevăzute la articolul 5-2 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020.”

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Lituania.

Prezenta decizie produce efecte la data notificării destinatarului acesteia.

Articolul 3

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Luxemburg, 25 octombrie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
J. SÍKELA
